

สรุปผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ “Story telling”
เรื่อง การควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๔

ผ่านระบบ Zoom Meeting

โดย นางสาวสุกัญญา สำราญ นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ

.....

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ได้จัดให้มีการควบคุมภายในขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งการควบคุมภายในถือเป็นเครื่องมือสำคัญด้านการจัดการประเภทหนึ่งของฝ่ายบริหารที่นำมาช่วยในการบริหารงานและเป็นกลไกพื้นฐานสำคัญของกระบวนการกำกับดูแลการดำเนินงานของสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในด้านการดำเนินงานที่มีประสิทธิผล ประสิทธิภาพ ช่วยป้องกัน หรือลดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล ความสิ้นเปลือง ความสูญเปล่าของการใช้ทรัพย์สิน หรือการกระทำอันเป็นการทุจริต ด้านการรายงานทางการเงินและไม่ใช้การเงิน ที่เชื่อถือได้ทันเวลา โปร่งใส ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

การดำเนินงานควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ มีขั้นตอนการดำเนินงาน โดยเริ่มจากการวางแผนโดยกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนให้เหมาะสม ทบทวนคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานประเมินผลการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง ประสานหน่วยงานย่อยในการจัดทำรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน ดำเนินการวิเคราะห์และประเมินผลเพื่อจัดทำรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ นำเสนอรายงานต่อคณะทำงานประเมินผลการควบคุมภายในและบริหารความเสี่ยง เพื่อพิจารณาความถูกต้อง เหมาะสมของรายงาน หลังจากนั้นจึงนำเสนอผู้ตรวจสอบภายในสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายใน เมื่อผู้ตรวจสอบภายในสอบทานแล้วเสร็จ จึงนำเสนอผู้บริหารเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและลงนามรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ รวมทั้งมีการติดตามความคืบหน้าการดำเนินการตามแผนการปรับปรุงการควบคุมภายในทุก ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน

การประเมินผลการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ในหลายปีที่ผ่านมา พบว่าผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงานการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน นำผลการดำเนินงานมารายงานไม่ครอบคลุมครบถ้วน ส่วนรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบ ปค. ๕) ซึ่งเป็นการประเมินจุดอ่อน/ความเสี่ยงของกิจกรรมต่างๆ ตามภารกิจทั้งหมดที่ส่วนงานย่อยรับผิดชอบ ส่วนงานย่อยยังไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการควบคุมภายใน ทำให้ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ตรงประเด็น โดยบางหน่วยงานรายงานว่าการดำเนินงานของหน่วยงานไม่มีความเสี่ยงใด บางหน่วยงานนำกิจกรรมย่อยๆ หรือความเสี่ยงเล็กๆ มาดำเนินการ บางหน่วยงานไม่นำปัญหาหรือจุดอ่อนที่แท้จริงมาดำเนินการควบคุมภายใน เนื่องจากเกรงจะถูกตำหนิว่าทำงานบกพร่องไม่มีประสิทธิผล รวมทั้งผู้ที่ได้รับมอบหมายส่วนใหญ่ไม่ใช่หัวหน้างาน บางหน่วยงานเป็นเจ้าหน้าที่ที่เพิ่งย้ายหรือโอนมาใหม่ ยังมีความรู้ความเข้าใจในหลักการพื้นฐานของการควบคุมภายในและการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่ไม่เพียงพอ ยังไม่มีความรอบรู้ใน

ภารกิจในหน่วยงาน ทำให้ไม่ทราบหน่วยงานดำเนินงานใดไปบ้าง และในแต่ละกิจกรรมมีจุดอ่อนหรือความเสี่ยง
ในขั้นตอนใดบ้าง

แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ คือ
ส่วนงานย่อยต้องสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญและความจำเป็นของการควบคุมภายใน ควรมีการมอบหมาย
ผู้รับผิดชอบงานควบคุมภายในที่มีความเข้าใจในภารกิจของหน่วยงาน รวมทั้ง ควรมีการปลูกฝังให้บุคลากรมีความรู้
ความเข้าใจ เห็นความสำคัญ มีวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีซึ่งจะช่วยให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อ
การบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร นอกจากนี้ ควรมีการควบคุมภายในให้ครอบคลุมทุก
ภารกิจ ทั้งภารกิจตามโครงสร้างของหน่วยงาน ภารกิจตามยุทธศาสตร์ และภารกิจอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้
การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่า และช่วยป้องกันหรือลดความเสี่ยงจากการผิดพลาด ความ
เสียหาย ความสิ้นเปลือง ความสูญเสียของการใช้ทรัพย์สิน หรือการทุจริตที่จะเกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินงาน
รวมทั้ง ผู้บริหารทุกระดับควรติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในอย่างจริงจังและต่อเนื่อง จะ
ช่วยให้ทราบจุดอ่อนต่างๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นข้อมูลป้อนกลับสำหรับนำไปใช้ในการป้องกันแก้ไขได้อย่างทันการณ์ ซึ่ง
จะส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

จำนวน ๘ คน ประกอบด้วย

- นางธันดา ทิววัชระ	- นายธนเดช เพชรประสิทธิ์
- นางพรรณพิไล โพนทองถิ่น	- นางสาวนาถินี สองเมือง
- นางชไมพร ล้วนแสง	- นางธิดีรัตน์ ไรดี
- นางสาวรุ่งทิพย์ ดอกแย้ม	- นายธนากร โพธิยะ

เห็นชอบให้เผยแพร่ได้

จรุทธ.